

271

U S T A W A

z dnia 4 lipca 1947 r.

o planowej gospodarce energetycznej.

Art. 1. Ze względu na zadania planowej gospodarki energetycznej, a w szczególności elektrycznej, Minister Przemysłu i Handlu po porozumieniu się z Prezesem Centralnego Urzędu Planowania w drodze rozporządzenia dokonuje podziału Państwa na okręgi energetyczne.

Art. 2. 1. Dla wykonania zadań planowej gospodarki energetycznej w okręgach energetycznych Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu oraz Prezesem Centralnego Urzędu Planowania utworzy w drodze zarządzeń zjednoczenia energetyczne posiadające osobowość prawną, jako przedsiębiorstwa państwowe. Koordynowanie działalności zjednoczeń energetycznych, nadzorowanie ich i kontrolowanie należy do Centralnego Zarządu Energetyki, utworzonego w trybie przewidzianym w ust. 1 i posiadającego jako przedsiębiorstwo państwowe osobowość prawną.

2. Do zjednoczeń energetycznych i Centralnego Zarządu Energetyki stosuje się odpowiednio przepisy dekretu z dnia 3 stycznia 1947 r. o utworzeniu przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. R. P. Nr 8, poz. 42), o ile ustawa niniejsza nie stanowi inaczej.

Art. 3. Centralnemu Zarządowi Energetyki lub zjednoczeniom energetycznym może być poruczone w drodze rozporządzenia Ministrów Administracji Publicznej i Ziem Odzyskanych, wydanego w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu, wykonywanie czynności urzędowych, przewidzianych w art. 5 zdanie 2, art. 8, 16 i 17 ustawy elektrycznej z dnia 21 marca 1922 r. (Dz. U. R. P. z 1935 r. Nr 17, poz. 98), dla których właściwe są władze administracji ogólnej.

Art. 4. 1. Minister Przemysłu i Handlu sprawuje naczelną władzę nadzorczą nad Centralnym Zarządem Energetyki i zjednoczeniami energetycznymi.

2. W sprawach dotyczących interesów związków samorządowych Minister Przemysłu i Handlu działa w porozumieniu z Ministrami: Administracji Publicznej i Ziem Odzyskanych.

3. Na czele Centralnego Zarządu Energetyki i zjednoczeń energetycznych stoją dyrektorzy, których mianuje i zwalnia Minister Przemysłu i Handlu.

4. W kolegialnych organach doradczych i kontrolnych zjednoczeń energetycznych będą reprezentowane zainteresowane związki samorządowe.

5. Statuty Centralnego Zarządu Energetyki i zjednoczeń energetycznych nadane przez Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Administracji Publicznej oraz Ziem Odzyskanych i Prezesem Centralnego Urzędu Planowania nie później niż w 6 miesięcy od wydania odpowiednich zarządzeń, określonych w art. 2, ustalą szczegółowo organy, ich skład, sposób powoływania, szczegółowy zakres ich czynności oraz uprawnienia władzy nadzorczej.

Art. 5. 1. Zjednoczenia energetyczne prowadzą gospodarkę elektryczną na zasadach, określonych w art. 6—11 ustawy niniejszej.

2. Zjednoczenia energetyczne wykonują nadzór techniczny nad gazowniami. Zakres i sposób wykonywania tego nadzoru unormuje rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z innymi zainteresowanymi ministrami.

Art. 6. 1. Do zjednoczenia energetycznego wchodzi przymusowo wszystkie zakłady elektryczne, położone na terenie danego okręgu energetycznego bez względu na to, czyją własność stanowią, z wyjątkiem zakładów, nie zbywających zawodowo energii elektrycznej, i zakładów, nie związanych z państwową lub okręgową siecią elektryczną.

2. Zakłady elektryczne, zawodowo zbywające energię, obowiązane są na żądanie zjednoczenia energetycznego przyłączyć się do państwowej lub okręgowej sieci elektrycznej.

3. Zakłady elektryczne, nie zbywające zawodowo energii elektrycznej, mogą być włączone do zjednoczenia energetycznego w drodze zarządzeń Ministra Przemysłu i Handlu, wydanych w porozumieniu z ministrem właściwym ze względu na rodzaj zakładu elektrycznego i na warunkach, ustalonych w tych zarządzeniach.

4. Zakłady elektryczne, nie wchodzące do zjednoczenia energetycznego, podlegać będą nadzorowi technicznemu, gospodarczemu i taryfowemu terytorialnie właściwego zjednocze-

nia energetycznego. Zakres i sposób wykonywania tego nadzoru unormuje rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu, wydane w porozumieniu z innymi zainteresowanymi ministrami.

Art. 7. 1. Zjednoczenie energetyczne z mocy samego prawa zarządza wszystkimi zakładami elektrycznymi, wchodzącymi w jego skład, i eksploatuje te zakłady na własny rachunek. Na wniosek właściwej rady narodowej Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Administracji Publicznej lub Ministrem Ziem Odzyskanych w uzasadnionych przypadkach będzie przekazywać związkowi samorządowemu na określonych warunkach rozdzielanie energii elektrycznej.

2. Wszystkie umowy, na mocy których zakład elektryczny był w użytkowaniu osób trzecich, ulegają rozwiązaniu z samego prawa od daty przejścia zakładu elektrycznego przez zjednoczenie energetyczne.

3. Sposób i tryb przejmowania, zakres uprawnień zjednoczenia energetycznego przy wykonywaniu zarządu i eksploatacji, jak również sposób uregulowania wzajemnych roszczeń pomiędzy właścicielami a dotychczasowymi użytkownikami zakładów elektrycznych z tytułu umów przedterminowo rozwiązanych w myśl ust. 2 ustali rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu, wydane w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Administracji Publicznej i Ziem Odzyskanych.

Art. 8. 1. Zjednoczenie energetyczne wchodzi we wszystkie prawa przejętego w zarząd i eksploatację zakładu elektrycznego i przejmuje związane z dotychczasową eksploatacją zobowiązania o charakterze publiczno-prawnym, zobowiązania na rzecz osób prawnych prawa publicznego, wszelkie zobowiązania w przedmiocie dostawy energii elektrycznej oraz zobowiązania mające swe źródło w stosunku pracy.

2. Sposób spłaty przez właścicieli zakładów elektrycznych zobowiązań, związanych z ich dotychczasową eksploatacją, które w myśl ust. 1 nie będą przejęte przez zjednoczenia energetyczne, ustali rozporządzenie Ministrów: Administracji Publicznej i Ziem Odzyskanych, wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 9. Zjednoczenie energetyczne płaci samorządom, spółdzielniom i związkowi spółdzielni, jako właścicielom zakładów elektrycznych, przejętych w zarząd i eksploatację w myśl art. 6, odpowiednią opłatę, której wysokość określają corocznie Ministrowie: Przemysłu i Handlu, Administracji Publicznej

i Ziem Odzyskanych po porozumieniu się z Ministrem Skarbu i Prezesem Centralnego Urzędu Planowania przy uwzględnieniu wysokości obrotu, wartości zakładu i kapitałów inwestowanych, jak również przy wzięciu pod uwagę dotychczasowych dochodów osiągniętych przez właściciela. Wysokość opłaty dla każdego związku samorządowego będzie ustalona oddzielnie i po wysłuchaniu zainteresowanej rady narodowej.

Art. 10. Wszelkie spory, mogące powstać z tytułu wykonywanego zarządu i eksploatacji pomiędzy zjednoczeniami energetycznymi a właścicielami lub dotychczasowymi użytkownikami zakładów elektrycznych, podlegają rozpatrzeniu przez komisje rozjemcze, których sposób powoływania i tryb postępowania ustali rozporządzenie Ministrów: Przemysłu i Handlu, Administracji Publicznej oraz Ziem Odzyskanych, wydane w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości. Komisje te rozstrzygać będą również spory z tytułu dotychczasowej eksploatacji elektrowni samorządowych przez zjednoczenia energetyczne.

Art. 11. Cenę sprzedażną energii elektrycznej, jak również wysokość opłat, ponoszonych przez odbiorców na rzecz zakładów elektrycznych, bez względu na to, w czym zarządzie i eksploatacji się znajdują, ustala Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrami: Administracji Publicznej i Ziem Odzyskanych oraz Prezesem Centralnego Urzędu Planowania, a w stosunku do gospodarstw wiejskich — w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych.

Art. 12. Do czasu utworzenia zjednoczeń energetycznych w trybie i na zasadach niniejszej ustawy uprawnienia i obowiązki zjednoczeń energetycznych, wynikające z przepisów niniejszej ustawy, dotyczą zjednoczeń energetycznych, utworzonych zarządzeniami Ministra Przemysłu przed wejściem w życie niniejszej ustawy.

Art. 13. Postanowienia koncesji i umów koncesyjnych, uprawnień rządowych i zezwoleń, niezgodne z przepisami niniejszej ustawy lub rozporządzeń i zarządzeń na jej podstawie wydanych, uchyla się bez prawa stron do jakichkolwiek roszczeń z tego tytułu.

Art. 14. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy traci moc obowiązującą ustawa z dnia 15 lipca 1920 r. o zmianie cen za dostarczanie energii elektrycznej (Dz. U. R. P. Nr 70, poz. 466).

Art. 15. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrom: Przemysłu i Handlu, Administracji Publicznej i Ziem Odzyskanych

w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Sprawiedliwości, Pracy i Opieki Społecznej oraz Rolnictwa i Reform Rolnych.

Art. 16. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej:
Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:
Józef Cyrankiewicz

Minister Przemysłu i Handlu:
Hilary Minc

Minister Administracji Publicznej:
Edward Osóbka-Morawski

w/z Minister Ziem Odzyskanych:
Władysław Czajkowski

Minister Skarbu:
Konstanty Dąbrowski

w/z Minister Sprawiedliwości:
Leon Chajn

Minister Pracy i Opieki Społecznej:
Kazimierz Rusinek

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:
Jan Dąb-Kociół